

SUOMEN KUUROJEN URHEILULIITTO

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS- SUUNNITELMA

2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. LIITTO JA ERI LAIT	4
3. YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVO ERI OSA-ALUEILLA	5
3.1 Kielellinen yhdenvertaisuus	5
3.2 Alueellinen yhdenvertaisuus	5
3.3 Saavutettavuus ja esteettömyys	6
3.4 Sukupolvien välinen yhdenvertaisuus	6
3.5 Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus	6
3.6 Koulutuksellinen yhdenvertaisuus	6
3.7 Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus	6
3.8 Seksuaalinen yhdenvertaisuus	7
3.9 Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus	7
3.10 Taloudellinen yhdenvertaisuus	7
3.11 Yhdenvertaisuus työyhteisössä	7

*(Liiton hallitus hyväksyy uudistetun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman
13.11.2021 kokouksessaan)*

1. JOHDANTO

Suomen Kuurojen Urheiluliiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma pohjautuu tavoitteeseen, jossa jokaisella on oikeus liikkua taitotasoon katsomatta ja nauttia liikunnan riemusta. Liiton tarkoituksena on edistää kuulovammaisten liikuntakultturia, jossa kaikkia henkilöitä arvostetaan omina yksilöinä. Jokaisella ihmisellä tulee olla tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun. Lainsäädäntö edellyttää liikuntajärjestöjä edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa omassa toiminnassaan.

Yhdenvertaisuuslaissa ja liikuntalaissa on vaatimus yhteiskunnan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) mukaan syrjintä on kielletty kaikessa yksityisessä ja julkisessa toiminnassa. Lisäksi laissa säädetään sukupuolten tasa-arvon edistämisestä ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta.

Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, että perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Tämän yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tavoitteena on syrjinnän tunnistaminen, toiminnan ja käytäntöjen arviointi ja kehittäminen sekä osallisuuden lisääntyminen. Liiton toiminta-ajatus perustuu yhdenvertaisuuteen, jossa jokaisella Suomessa asuvalla yksilöllä on oikeus ja mahdollisuus osallistua Suomen Kuurojen Urheiluliiton kilpailuihin ja tapahtumiin sukupuoleen, etniseen, uskontoon tai muuhun taustaan katsomatta, omalla tasollaan ja tavallaan itseensä luottaen – urheilijana, valmentajana, toimijana, jäsenenä, vanhempana tai katsojana.

Tässä tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelmassa käsitellään niin työnantajaroolia, vapaaehtoistyön osuutta kuin tapahtumien yhdenvertaisuusjärjestelyjä. SKUL sitoutuu työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja vapaaehtoisten yhdenvertaiseen kohteluun sekä yhdenvertaisuuden periaatteiden noudattamiseen niin sanallisessa kuin kuvallisessa viestinnässä. Liitto vie kyseiset suunnitelmat jäsenseurojen tietoon ja vuosittaisissa liittokokouksissa tarkistetaan nämä. Kaikki tärkeät suunnitelmat ja ohjelmat löytyvät liiton kotisivuilta.

2. LIITTO JA ERI LAIT

Liittoa sitoo yhdistyslaki, liiton omat säännöt, eri ihmisoikeuksiin liittyvät lait ja vuosittain huhtikuussa liittokokouksessa hyväksyttävä toimintasuunnitelma ja talousarvio. Lainsäädäntö velvoittaa liittoa edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa toiminnassaan.

SKUL on Suomen Olympiakomitean kumppanuusjäsen, joten liittoa sitoo edellä mainittujen lakien lisäksi myös Suomen Olympiakomitea ry:n säännöt ja määräykset.

Yhdenvertaisuuslaki astui voimaan 1.1.2015. Se toi uusia velvoitteita päivittäiseen tekemiseen ja laajennettiin koskemaan kaikkia syrjäntäperusteita. Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa.

Alkuperäinen tasa-arvolaki tuli voimaan 1.1.1987 ja uudistettu tasa-arvolaki astui voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä ja se velvoittaa viranomaisia, koulutuksen järjestäjiä ja työnantajia myös ennaltaehkäisemään tätä syrjintää.

Liikuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus mainitaan lain lähtökohtina ja lakiin on tullut voimakkaampi vaatimus yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä. Lain mukaan liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon se, että miten järjestö edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

YK:n vammaisia ihmisiä koskeva yleissopimuksessa (artikla 30), joka astui voimaan vuonna 2006, määritellään vammaisille ihmisille samat oikeudet kuin muillekin ihmisille. Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ratifioitiin Suomessa vasta vuonna 2016 (27/2016).

Vammaisyleissopimuksen johtava periaate on syrjinnän kieltö. Sopimuksella luodaan valtiolle velvollisuuksia vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden tilan seuraamiseksi ja toteutumiseksi. Artikla 30 tavoittelee vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta virkistys-, vapaa-ajan ja urheilutoiminnassa. Perinteisen erityisryhmille suunnatun toiminnan lisäksi siinä painotetaan valtavirtaistamista. Tämä nk. inklusion kaksoisstrategia sisältää ajatuksen vapaudesta valita missä, mitä, milloin ja kenen kanssa liikkuu tai harrastaa. Liikunnan vastuualueella YK-sopimuksen käytäntöön saattamisen ja valvonnan velvoite lankeaa Opetus- ja kulttuuriministeriölle.

3. YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVO ERI OSA-ALUEILLA

3.1 Kielellinen yhdenvertaisuus

Toimintaamme ohjaa kielellinen asemamme, jonka johdosta olemme yksi Suomen vähemmistöryhmiä kielinäkökulmasta katsottuna. Tämä asettaa myös haasteensa toimintamme laajuudelle verrattuna kuulevien järjestöjen toimintamahdollisuuksiin. Pyrimme yhteistyöhön eri tahojen kanssa luopumatta kielellisestä eroavuudestamme.

Viestinnän merkitys jokapäiväisessä toiminnassamme korostuu voimakkaammin ja se asettaa kasvavia vaatimuksia viestinnälle. SKUL korostaa kaikkia henkilöitä kunnioittavaa viestintää liiton toiminnassa. Liitto ei syrji ketään viestinnässään. Viestinnässämme kiinnitämme huomiota uutisen aihe-, kuva- ja sanavalintoihin ja keitä ihmisiä haluamme tavoittaa tällä uutisellamme. Tiedotamme laajasti tavoittaen samanaikaisesti ja mahdollisimman kattavasti eri ihmisiä. Tiedotuksemme on täsmällistä koskettaen laajasti.

Liiton viestintäkielenä on pääasiassa suomalainen viittomakieli ja suomen kieli. Resurssiemme puitteissa yritämme tarjota tietoa myös suomenruotsalaisella viittomakielellä ja ruotsin kielellä.

Viestinnässä pyritään tuomaan esille monenlaisia ihmisiä eri puolilta Suomea. Tämä pätee myös liiton kuvalliseen ja videolliseen viestintään. Viestinnässä tuodaan esille se, että liiton toiminta ja tapahtumat ovat avoimia ja turvallisia tiloja monenlaisille ihmisille. Liiton tiedotusta pyritään kehittämään jatkuvasti hyödyntäen tekniikan suomia mahdollisuuksia.

3.2 Alueellinen yhdenvertaisuus

Liiton toimialue on koko Suomi ja jäsenseuroja on ympäri maata. Valtaosa jäsenistä ja suurimmat jäsenseurat ovat keskittyneet Etelä- ja Länsi-Suomen suuriin kaupunkeihin. Liiton toimisto on Helsingissä, josta käsin työntekijät työskentelevät palvellen valtakunnallisesti liiton jäsenistöä. Liiton järjestämällä seurapäivillä tai vastaavissa tapahtumissa liittokokouksemme ohella, käytäntönä on maksaa jäsenseurojen edustajien matkakulut halvimman kulkuneuvon mukaan. Tällä pyritään siihen, että jäsenseurojen edustajat tulevat mukaan tapahtumiin.

Edelleen on ongelmana esimerkiksi SM-kilpailujen osanottajien määrän vähentyminen, erityisesti SM-kilpailun ollessa Keski-Suomesta ylöspäin. Liitto pyrkii hajauttamaan järjestämiään tapahtumiaan ympäri Suomea, etteivät kyseiset tapahtumat keskity liiaksi Etelä- ja Länsi-Suomen suuntaan. Liiton hallituksella on mahdollisuus anomuksesta tukea jäsenseurojaan matka- ja kilpailukustannuksissa riippuen OKM:n myöntämän toiminta-avustuksen suuruudesta.

Liitto tekee tiivistä yhteistyötä eri kaupunkien liikuntapalveluiden kanssa ja pyrkii tällä yhteistyöllä koordinoimaan kaupunkien liikuntapalveluita koskemaan myös kuulovammaisliikkuja – joko omana ryhmänä tai tulkattuna yleisryhmässä.

3.3 Saavutettavuus ja esteettömyys

Liiton toimitilat sijaitsevat Sporttitalossa Helsingissä, johon on esteetön sisäänkäynti katukerroksesta. Kuulovammaisten näkökulmasta toimisto on saavutettavissa melko helposti sovittaessa tapaamisesta ja itse toimistotilat ovat valoisat, mikä on tärkeää etenkin käytettäessä viittomakieltä. Liiton toimihenkilöitä hallituksen jäsenten kera on mahdollista tavata kasvatusten sovittaessa kuten myös sähköpostia käyttäen ja soittaen videopuhelun muodossa. Nykytekniikan suomia mahdollisuuksia pyritään käyttämään paremmin hyödyksi toiminnassamme.

Liiton tapahtumien järjestämispaikkojen valinnassa ensisijaisesti pyritään huomioimaan hinnan ohella paikan saavutettavuuden, sillä osa jäsenestöjemme jäsenistä ovat senioreita yhä laajenevissa määrin.

3.4 Sukupolvien välinen yhdenvertaisuus

Jokaisella on iästä riippumatta mahdollisuus osallistua liiton toimintaan. Toimintaa ei suunnitella eikä markkinoida iän mukaan ulossulkeväksi, poikkeuksena mahdollinen juniori- tai senioritoiminta. Liitto on erityishuomioinut ikäihmiset järjestämällä taloutensa huomioiden muutaman kerran vuodessa 55+ ikäisille kohdennettuja liikuntaleirejä.

Lapset huomioidaan enimmäkseen pääkaupunkiseudun liikunnanohjauksen toimesta sekä erillisillä lasten- ja nuorten liikuntaleireillä, kuten urheiluleiri kesäisin ja talvisin lasketteluleiri. Näiden leirien kautta liitto myös löytää uusia potentiaalisia urheilijoita kilpailutoimintaan.

3.5 Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus

Jokainen jäsen on yhtä arvokas ja hänen taitojaan, tietojaan ja aikaansa arvotetaan samalla mittaristolla. Tehtäviä ei jaeta sukupuoliroolien mukaisesti, vaan tasapuolisesti toimijoiden intressien, osaamisen ja aikaresurssien mukaan. Liiton toiminnassa, tapahtumissa ja viestinnässä ei hyväksytä sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Positiivinen erityiskohtelu on mahdollista tilanteissa, joissa sukupuolijakauma on ilmeisen vinoutunut rakenteellisista tai historiallisista syistä.

3.6 Koulutuksellinen yhdenvertaisuus

Suomen Kuurojen Urheiluliitto haluaa olla mukana yhdenvertaisuuden kehittämisessä ja liitto tekee yhteistyötä Olympiakomitean, Paralympiakomitean ja sidosryhmien (esim. Kuurojen Liitto) kanssa. Liitto järjestää koulutuksia vuosittain urheiluseuroille lajijaostoille ja mahdollisuuksien mukaan räätälöityjä teemoja, esimerkiksi yhdenvertaisuus urheilussa ja tasa-arvo liiton toiminnassa. Liiton toimintaan voi osallistua koulutustaustasta riippumatta. Rekrytoinnissa voidaan asettaa koulutustasoa koskevia vaatimuksia, mutta vapaaehtoistoimintaa ja luottamustehtäviä tämä ei koske.

3.7 Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus

Jokaisella liiton toimintaan osallistuvalla henkilöllä on oikeus mielipiteisiinsä. Poikkeuksen muodostavat rasistiset, seksistiset tai muuten syrjivät mielipiteet, joita ei liiton toiminnan yhteydessä saa tuoda julki sanoin tai teoin. Tämän osalta pyrimme nollatoleranssiin eli havaintojen ja ilmoitusten kautta saatuihin tietoihin reagoidaan mahdollisimman pian liiton taholta.

3.8 Seksuaalinen yhdenvertaisuus

Liiton toiminnassa, tapahtumissa ja viestinnässä ei hyväksytä minkäänlaista seksuaaliseen suuntaukseen liittyvää syrjintää saati häirintää. Toimintaan osallistuvia henkilöitä ei saa lähtökohtaisesti olettaa minkään tietyn suuntauksen edustajiksi, tai asettaa eriarvoiseen asemaan suuntautumisen vuoksi. Seksuaalinen suuntaus on jokaisen yksityisasia, eikä keneenkään saa kohdistaa painetta kumpaankaan suuntaan; peittelemään tai avoimesti julistamaan omaa suuntautumistaan. Mikäli liitolle tulee ilmoitus esimerkiksi häirinnästä, tähän puututaan pikimmiten liiton taholta jatkotoimenpiteitä varten.

3.9 Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus

Liitto on uskonnollisesti sitoutumaton ja itsenäinen järjestö. Liitto ei pidä tiloissaan ja tapahtumissaan esillä selkeästi mihinkään uskontokuntaan kytkeytyviä symboleja. Jokaisella liiton tiloissa vierailevalla ja tapahtumiin osallistuvalla henkilöllä on oikeus kantaa tällaisia merkkejä ja tuoda uskonnollinen kantansa näin esille. Jokaisella on myös oikeus pitää uskonnollinen vakaumuksensa omana tietonaan. Oikeus omaan uskontoon tai vakaumukseen ei kuitenkaan oikeuta ketään syrjimään muita, esimerkiksi kieltäytymällä yhteistyöstä tietynlaisten ihmisten kanssa tai puhumalla halventavasti tietynlaisista ihmisistä. Erytisruokavaliot ja kasvisruokavalio huomioidaan liiton tapahtumissa pyydettäessä.

3.10 Taloudellinen yhdenvertaisuus

Liiton toimintaan kannustetaan mukaan ihmisiä riippumatta heidän taloudellisesta tilanteestaan. Osallistumismaksu pyritään pitämään maltillisena, jäsenten osallistumista erilaisiin tapahtumiin voidaan tukea kohtuullistamalla osallistumismaksua ja/tai korvaamalla matka- ja/tai majoituskuluja. Liiton tapahtumat pyritään järjestämään niin, ettei niihin osallistuminen jää taloudellisista syistä kiinni. Liitto voi tukea vähävaraisten jäsenseurojensa toimintaa seuratuena muodossa.

Liitto haluaa keskittyä resurssien puitteissa varainhankintaan tulevana vuosina, jolla pyritään kasvattamaan liiton taloudellista valmiutta kattaa urheilijoiden eri kulut, esimerkiksi kilpailumatkojen osalta.

3.11 Yhdenvertaisuus työyhteisössä

Liitto toimii työnantajana kolmelle päätoimiselle työntekijälle ja lähemmäs kymmenelle osa-aikaiselle työntekijälle (tilanne lokakuu 2021). Liitto noudattaa työehtosopimuksessa sovittuja asioita. Työsuhde-edut ja työkäytännöt ovat läpinäkyviä, ellei poikkeamalle ole laillista ja perusteltua syytä. Perehdyttämiseen ja koulutukseen pääsy sekä tehtävänimityksiin liittyvät käytännöt ovat läpinäkyviä ja hyvin perusteltuja. Kaikille työntekijöille selvitetään liiton henkilöstöpolitiikka ja kerrotaan kenen vastuulla henkilöstöasiat ovat. Työtehtäviä ei jaeta sukupuolen, iän tai muun epäoleellisen ominaisuuden perusteella. Työyhteisössä ei sallita syrjintää, kiusaamista, ahdistelua tai seksuaalista häirintää missään muodossa. Rekrytointien yhteydessä pidetään huoli, ettei ilmoituksen julkaisukanavilla tai muotoiluilla estetä pätevän hakijan mahdollisuuksia hakea työpaikkaa. Suomen Kuurojen Urheiluliitto on oikeudenmukainen taho, joka kohtelee kaikkia henkilöitä tasa-arvoisesti ja on motivoiva työnantaja.